

Els dibuixants del paper moneda català del 1936-1939

A. TURRÓ I MARTÍNEZ

Pensem que per als estudiosos i els col·leccionistes del paper moneda municipal dels Països Catalans emès durant la Guerra del 1936-1939 els pot ser d'interès conèixer qui va fer-ne els dissenys, ja que si bé moltes d'aquestes emissions són de bitllets de simple composició tipogràfica, en tenim també molts que són veritables obres d'art on es reflecteixen vistes locals, paisatges, escenes de la vida agrícola i ramadera i també industrial, escenes que simbolitzen la fraternitat entre els obrers del camp i de la ciutat, retrats de prohoms, invocacions a la guerra en curs i a la victòria final, etc., amb uns dissenys i una presentació alguna dels quals res tenen a envejar al paper moneda emès per estats sobirans.

És molt difícil conèixer el nom dels autors dels dibuixos, ja que la majoria no estan signats i el seu nom no consta en les relacions de les impremtes.

Així doncs esmentarem, per ordre alfabètic, el nom dels artistes que coneixem i hem pogut identificar i les seves dades personals si les coneixem, i a continuació el topònim de les poblacions de les quals ells han dibuixat els bitllets.

ARTIGAS - Bellpuig d'Urgell - Borges Blanques - Borredà - Camprodon - Pineda de Segarra - Cornellà de Llobregat - Oló.

J. AGUILERA - Girona (1 pesseta).

J. ALÉS - Martorell.

BAIGES (fill de Camp-redó) - Roquetes (2a emissió).

BALANYÀ - Montblanc (2a emissió).

Joan BORRULL (del Vendrell) - El Vendrell.

G. CASTANY - Ripoll (1a emissió).

Miquel CASTELLVÍ - Riba-roja d'Ebre.

- Ricard CERVETO I RIBA (nat a Tortosa el 1882) - Tortosa.
 Enric CLUSELLES (de Barcelona) - Montcada i Reixac.
 Narcís COMA - Beget (2a i 3a emissió) era mestre del poble de Beget.
 Anselm CORRONS I PERRAMON (nat a Manresa) - Balsareny - Manresa.
 Lluçà COSTA (director de l'Escola Municipal de Belles Arts de Vic) - Vic.
 P. DOMINGO - Pla de Cabra (1 pta. i 50 cèntims).
 F. DOMINGO - Valls (25, 15 i 10 cèntims).
 Josep M. DOU I CAMPS (d'Olot) Oficial segon de l'Ajuntament d'Olot - Maià de Montcal - Oix - Olot (monedes) - Puig-Alt de Ter (detallistes).
 J. ESPANYOL (nat a Valls) - Valls.
 Josep FARRÉ I RAVESCALL (nat a Reus) - Reus.
 Eduard FIOL I MARQUÈS (gironí), nombre del Sindicat de Dibuixants Professionals de Girona - Girona (0,50 i 0,25 ptes.).
 A. FONTS - Hostoles.
 FREIXES - La Cellera de Ter.
 Amador GARRELL I SOTO (nat a Granollers el 1917) - Granollers, Llinars del Vallès - Palautordera.
 GIL - La Manresana.
 M. GISPERT - Caldes de Montbui (2a emissió).
 GOMEZ I PETIT (nat al Figueró) - Montmany.
 Àngel GRAU - Aiguafreda - Bellpuig d'Urgell - Castellserà (2a emissió).
 A. LAGAROLA - Montagut de Fluvià.
 J. LISBONA (de Sadurní d'Anoia) - Riudebitlles - Sadurní d'Anoia - Subirats - Terrasola i Lavid.
 Ricard MARLET I SARET (gravador nat a Sabadell el 1896 i mort a Matadepera el 1976) - Sabadell.
 MARTINEZ - Garcia (col·lectivitat).
 MASSILLÓ - Vilaller.
 MONDRAGON - Cerdanyola.
 MONLEÓN - Montornès del Vallès.
 Josep MORELL I MACIAS (nat a Sant Esteve d'en Bas en 1899 i mort a Barcelona el 1952) - Beget - Vilallonga.
 Francesc Xavier NOGUÉS I CASAS (nat i mort a Barcelona [1871-1941]) fou professor de gravat a l'Escola d'Arts i Oficis d'Olot - Olot.
 Josep OBIOLS I PALAU - pintor de Barcelona (1894-1967) - Generalitat de Catalunya (els emesos i els no emesos, menys el de 500 pessetes) - Viladrau (on el pintor passava l'estiu).
 Lluís PALLARÈS, de Barcelona - Aguilar de Segarra - Almacelles - Sant Just Desvern - Molins de Rei - Puigcerdà - Torrelles de Foix - Vilamajor - Vinassa.
 Àngel PALLARÈS I TORRUELLA (nat a Sallent) - Pins del Vallès - Sallent.

Juli PALLÍ I VILASECA (de les Planes d'Hostoles d'on era l'alcalde) - Les Planes d'Hostoles.

Josep M. PORTABELLA I SAMPERA - Riudor de Bages (era el secretari de l'Ajuntament).

Joan PUIG I ORRIOLS (nat a Ripoll) - Puig-Alt de Ter (1a emissió) - Ripoll (3a emissió).

RAJAL - Roda de Barà.

Manuel Joaquim RASPALL I MAYOL (barceloní 1877-1954, fou l'arquitecte de la plaça de braus «La Monumental» de Barcelona) - Caldes de Montbui (1a emissió).

Joan RIBAS (dibuixant nat a Castellar del Vallès) - Castellar del Vallès.

S. RIBON - Móra d'Ebre (col·lectivitat).

Cristòfol RICART I NIN (gravador de Vilanova i la Geltrú [1893-1960]) - Generalitat de Catalunya (el no emès de 500 pessetes).

Tomàs ROCA I BORBONET (de Girona) - Anglès - L'Escala - Sarrià de Ter.

ROS - Ribes de Freser.

Josep RIGOL I FORNAGUERA (de Terrassa) - Terrassa (10 i 5 cèntims).

Fina SERRAL - Palamós.

TARRASSÓ - Dosrius.

TINEZ - Baix Montseny - Vallgorguina.

Joan TURON I ALGANS (nat a Girona el 1904, membre del Sindicat de Dibuixants Professionals de Girona i delineant a la Diputació de Girona) - Begur.

J. de VALOBÀ - Móra d'Ebre (2a emissió).

VALTER - La Palma de Cervelló.

Francesc VAQUER «Chalvy» de Vinarós - Alcanar - Tortosa (1a emissió) - Vinarós.

Agustí VERNEDES I PLANES de Puig Alt de Ter - Puig Alt de Ter (2a emissió).

Joan VILA I PUIG (pintor nat a Sant Quirze de la Serra [1890-1963] era secretari de l'Ajuntament de Fonts de Sacalm) - Fonts de Sacalm.

Conrad VILARRÚBIA I GARET de Malla (era germà de l'alcalde) - Malla i Mirambec.

Octavi VIÑAS (nat a Vilanova i la Geltrú) - Vilanova i la Geltrú.

PAÍS VALENCIÀ

Josep BARDASANO - Cocentaina - Sollana.

F. CLIMENT - Alcúida de Crespins - Enguera - Xàtiva.

M. DOCE - Bunyol.

FORIANA - Oriola.

A. MARCO - Almoradí - Beniarrés - Catral - Dolores.

MONTOYA - Silla.

A. PLATON - Castalla.

Josep M. SALVADOR I RODA (nat a Utiel) - Utiel.

Josep SEGRELLES I ALBERT (nat a Albaida [1885-1959]) (pintor) - Albaida.

A. VERNAIS - Novelda

T. VILLALBA - València (Ateneu Popular)

No tenim cap informació sobre els dibuixants dels bitllets de la Franja de Ponent.